

Людмила Валуєва*

Odesa, Ukraine

Правоохоронна діяльність у лісомисливському господарстві України

Правоохоронна діяльність у лісомисливському господарстві України

Анотація: У статті проаналізовано адміністративно-правові повноваження осіб лісової охорони та егерської служби в межах системи органів державного управління галуззю охорони лісів та мисливського господарства.

Актуальність теми дослідження зумовлено процесами загального реформування лісомисливської галузі України та потребою уточнення правоохоронних повноважень посадових осіб у цій галузі.

Метою дослідження є висвітлення проблем правоохоронної діяльності в лісомисливській галузі; з'ясування повноважень суб'єктів правоохоронної діяльності, напрямів реформування лісомисливських правоохоронних органів та перспектив удосконалення їхньої діяльності.

Об'єктом дослідження є правове регулювання охоронної діяльності, спрямованої на забезпечення правопорядку і законності в лісомисливській галузі.

Дослідження побудовано на використанні загальнонаукових і спеціальних методів. За допомогою діалектичного методу виявлено внутрішні суперечності в діяльності правоохоронних органів лісомисливської галузі. Метод аналізу застосовано для встановлення прогалин у законодавстві, що регламентує повноваження контрольних органів та ін.

Сформульовані висновки спрямовано на практичне використання. Зокрема, запропоновано таке: визначення поняття «егер»; відокремлення функції господарювання і державного контролю в лісгосподарських підприємствах; передавання функції контролю на рівень територіальних органів Держлісагентства. Отож на підприємствах системи Держлісагентства та інших постійних лісокористувачів залишиться функціонування лісової охорони без статусу правоохоронного органу, але з правом складання протоколів та лімітованим правом розгляду справ про адміністративні правопорушення у сфері охорони лісів.

Ключові слова: лісомисливська галузь, правоохоронні повноваження, лісова охорона, егерська служба, посадові особи.

Law Enforcement Activities in the Forest and Hunting Economy of Ukraine

Abstract: The article analyzes the administrative and legal powers of forest protection and hunting service within the system of state management bodies in the field of forest protection and hunting.

The relevance of the research topic is due to the processes of general reform of the forestry industry of Ukraine and the

* Людмила Валуєва [Liudmyla Valuieva] – кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри загальноправових дисциплін, Навчально-наукового інституту морського права та менеджменту, Національний університет «Одеська морська академія» [National University "Odessa Maritime Academy"], Одеса, Україна; ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-0603-1399>; e-mail: liud.valuieva@gmail.com.

need to clarify the law enforcement powers of officials in this industry.

The purpose of the study is to highlight the problems of law enforcement in the forestry industry; clarifying the powers of law enforcement entities, directions for reforming forestry law enforcement agencies, and prospects for improving their activities. The object of the study is the legal regulation of security activities aimed at ensuring law and order and legality in the forestry industry.

The research is based on the use of general scientific and special methods. With the help of the dialectical method, internal contradictions in the activities of law enforcement agencies in the forestry industry were revealed. The analysis method is used to identify gaps in legislation regulating the powers of supervisory bodies, etc.

Вступ

Земля, її надра, атмосферне повітря, водні та інші природні ресурси, які є в межах території України, природні ресурси її континентального шельфу, виключної (морської) економічної зони є об'єктами права власності українського народу. Від імені українського народу права власника здійснюють органи державної влади та органи місцевого самоврядування в межах, визначених Конституцією України (Konstytutsiia Ukrainy, Zakon, 1996, p. 13). Ліси є національним багатством народу України і за своїм призначенням та місцем розташування виконують багатоманітні функції: захисні, санітарно-гігієнічні, оздоровчі, рекреаційні, водоохоронні, естетичні та інші. Вони є джерелом задоволення потреб суспільства в лісових ресурсах і не тільки. Усі ліси на території України складають лісовий фонд України і перебувають під охороною держави.

Порушення законодавства в галузі мисливського господарства та полювання відповідно до закону тягне за собою відповідальність, зокрема за незаконне вирубування дерев, порушення правил полювання тощо. Посадові особи державної лісової охорони мають право скеровувати у відповідні державні органи матеріали про притягнення осіб до дисциплінарної, адміністративної і кримінальної відповідальності, позови до суду (Lisovyi Kodeks Ukrainy, Zakon, 1994, p. 91). Але в нашому законодавстві є невирішені питання щодо правового статусу посадових осіб держлі-

Formulated conclusions are aimed at practical use. Thus, it is proposed: definition of the concept of «huntsman»; separation of the management function and state control in forestry enterprises; transfer of the control function to the level of territorial bodies of the State Forestry Agency. Thus, at the enterprises of the State Forestry Agency system and other permanent forest users, the functioning of forest protection will remain without the status of a law enforcement body, but with the right to draw up protocols and the limited right to consider cases of administrative offenses in the field of forest protection.

Keywords: forestry-hunting industry, law enforcement, forest protection, hunting service, officials.

соохорони, а саме, можливості зарахування тих із них, які працюють у складі суб'єктів господарської діяльності, до правоохоронного органу, хоча законодавчо їх і визнано суб'єктами правоохоронної діяльності й на них поширюється дія Закону України «Про запобігання корупції» (Pro zarobihannia koruptsii, Zakon, 2014, p. 3)

Дослідження побудовано на використанні загальнонаукових і спеціальних методів. За допомогою діалектичного методу виявлено внутрішні суперечності в діяльності правоохоронних органів лісомисливської галузі. Проаналізовано законодавство на предмет його раціональності й узгодженості щодо встановлення розподілу повноважень правоохоронних органів у сфері лісомисливського господарства та полювання.

Аналіз останніх досліджень і публікацій

Питання діяльності державних органів в природоохоронній сфері та управління лісовим фондом досліджували переважно юристи-практики, але деякі молоді вчені у своїх наукових роботах також опікувались цією темою, зокрема в дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук Волкової О.Є. «Адміністративно-правове забезпечення використання й охорони лісового фонду України» обґрунтовано позицію щодо необхідності реформування системи органів державного управління та контролю, уповно-

важених здійснювати адміністративно-правову охорону галузі. У дослідженні Г. Левіної «Аналіз державного управління та фінансування у лісовій галузі України: організаційно-правові аспекти» проаналізовано питання управління та фінансування у сфері охорони лісів, розподілу контрольних повноважень. Однак залишаються ще не достатньо висвітленими проблеми регулювання адміністративних повноважень суб'єктів правоохоронної діяльності у сфері мисливського господарства.

Постановка завдання

Об'єктом дослідження є правове регулювання діяльності державно-владного характеру в правоохоронній сфері, спрямованої на забезпечення правопорядку і законності в лісомисливській галузі. Метою є висвітлення проблем правового регулювання правоохоронної діяльності в лісомисливській галузі; з'ясування статусу суб'єктів правоохоронної діяльності, особливостей реалізації їхніх повноважень; встановлення напрямів реформування лісоохоронних органів та вдосконалення їхньої діяльності.

Суб'єкти й об'єкт державного управління галуззю

Державне управління лісомисливською галуззю здійснюється Державним агентством лісових ресурсів України (далі Держлісагентство), яке є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовує Кабінет Міністрів України через Міністра захисту довкілля та природних ресурсів. Держлісагентство здійснює управління лісовим та мисливським господарством (Pro Derzhavne ahentstvo lisovykh resursiv Ukrainy, Postanova KМУ, 2014).

Лісове господарство передбачає таку діяльність: лісовідновлення і лісорозведення; вжиття заходів з поліпшення санітарного стану лісів; охорону і захист лісу; охорону лісу від пожеж; захист від шкідників та хвороб; охорону від незаконного вирубування й використання лісових ресурсів; заготівлю і переробку деревини тощо.

Мисливське господарство здійснюється за такими напрямками: збереження і примноження мисливської фауни; відведення в приватне користування мисливських угідь; боротьба з браконьерством; видача посвідчення мисливця і контрольної картки та ін.

У складі Держлісагентства діють різні підприємства та служби. Ведення лісомисливського господарства, охорону і захист лісів у складі Держлісагентства здійснюють Лісозахисна служба та Лісова охорона лісгоспів. Спільно вони проводять різні заходи. Лісозахисну службу організовано на базі 7 державних спеціалізованих лісозахисних підприємств. Її завданнями є нагляд, облік шкідників і хвороб лісу, проведення лісозахисних заходів, методична допомога працівникам державної лісової охорони на місцях та інше. Лісова охорона має статус правоохоронного органу. Правовий статус державної лісової охорони передбачено Лісовим кодексом України та Положенням про державну лісову охорону (Lisovyi Kodeks Ukrainy. Zakon Ukrainy, 1994, р. 89–92; Pro zatverdzhennia Polozhennia pro derzhavnu lisovu okhoronu. Postanova KМУ, 2009).

У своїй дисертації О. Волков стверджує, що забезпечення використання лісового фонду здійснюється неконфліктними видами правових і неправових форм, такими як надання адміністративних послуг, укладання угод, видання актів управління тощо. Зі свого боку, охорона лісового фонду може передбачати форми, в яких наявний правовий конфлікт внутрішнього або зовнішнього характеру. Цей конфлікт проявляється у випадках складення «деліктних» індивідуальних актів щодо суб'єктів користування лісовим фондом або працівників лісових господарств за порушення норм лісового законодавства України (О. Volkov, 2020, р. 160).

Така інтерпретація форм управління дає нам змогу глибше зрозуміти статус лісової охорони. Державна лісова охорона – це не окремий державний орган чи підрозділ, а тільки визначений перелік посадових осіб лісового господарства, які входять до штату лісогосподарських підприємств, об'єднань, лісонасінневих інспекцій, обласних управлінь лісового та мисливського господарства Держлісагентства. Серед основних завдань держлісоохорони є здійснення держав-

ного контролю за дотриманням вимог лісомисливського законодавства, охорона лісів від пожеж, незаконного вирубування, запобігання правопорушенням у цій сфері, використання лісових ресурсів і мисливських тварин, організація заходів з охорони державного мисливського фонду та інші. Більш докладно з переліком завдань держлісоохорони можна ознайомитися на сайті Волинського обласного управління лісового та мисливського господарства (*Volins'ke oblasne upravlinnya lisovogo ta mislivs'kogo gospodarstva*, 2016).

Повноваження щодо застосування адміністративного примусу органами лісоохорони

Державна лісова охорона наділена правом здійснювати провадження в справах про адміністративне правопорушення, що за законом належать до їхньої підвідомчості, а саме передбачених ст.ст. 49, 63-70, 73, 75, 77, 188-5 Кодексу України про адміністративне правопорушення (далі – КупАП). Від імені центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері лісового господарства, розглядати справи про адміністративні правопорушення і накладати адміністративні стягнення мають право його керівник, заступники керівника, головні лісничі, старші інженери та інженери, командири авіаланок, старші льотчики-спостерігачі та льотчики-спостерігачі баз авіаційної охорони лісів, лісничі, помічники лісничих, майстри лісу (*Kodeks Ukrainy pro administratyvni pravoporushennia*, 1984).

Зауважимо, що органи державної лісової охорони не наділено правом проводити оперативно-розшукову діяльність, здійснювати дізнання та досудове розслідування щодо кримінальних правопорушень проти довкілля, вони не належать до переліку правоохоронних органів, які у своєму складі мають оперативні підрозділи (ст. 2 Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність»). Наприклад, відповідальність за злочин, передбачений ст. 249 Кримінального кодексу України, настає лише за умови, що діями винної особи завдано істотної шкоди. На те, що шкода є істотною, вказують, зокрема, такі факти:

знищення нерестовищ риби; її виловлювання в період нересту, нечисленних її видів; добування великої кількості риби, водних тварин чи рослин або риби чи тварин, виловлювати яких заборонено, тощо. Якщо внаслідок учинених дій істотна шкода не настала, то винна особа, може нести відповідальність за ч. 3 або ч. 4 ст. 85 КупАП України.

У разі виявлення зазначених кримінальних правопорушень державна лісова охорона зобов'язана повідомляти органам Національної поліції України. Згідно із законодавством приводами для внесення відомостей до ЄРДР щодо незаконного зайняття полюванням, звіриним, водним чи іншим добувним промислом є, зокрема, виявлення цього виду злочину правоохоронними органами під час рейдових перевірок. Посадові особи центрального органу виконавчої влади лісомисливського господарства, посадові особи користувачів мисливських угідь, уповноважені на охорону державного мисливського фонду під час виконання службових обов'язків, а також громадські інспектори з охорони довкілля та громадські мисливські інспектори можуть перебувати в мисливських угіддях із зброєю (відомчою чи власною) незалежно від термінів полювання за наявності в них службового посвідчення, а для громадських інспекторів – посвідчення громадського інспектора та письмового розпорядження (наказу) на проведення рейду. Рейд очолює посадова особа центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері лісового та мисливського господарства (*Pro myslyvske gospodarstvo ta poliuvannia*, *Zakon Ukrainy*, 2000, *chastyna 3*, p. 39).

Отже, у складі Держлісагенства діє самостійний правоохоронний орган – державна лісова охорона, яка забезпечує охорону лісів і наділена правозастосовною функцією – здійснення провадження в справах про адміністративне правопорушення щодо документування, розкриття та розслідування кримінальних правопорушень. Лісоохорона не наділена функціями органу дізнання чи досудового розслідування, тому повинна невідкладно повідомляти про випадки кримінальних порушень відповідні державні органи.

Повноваження егерської служби

Поряд з лісовою охороною діє також егерська служба, яка за ст. 29 Закону України «Про мисливське господарство та полювання» має бути створена власниками лісів і постійними лісокористувачами.

Поняття «егер» у нашому законодавстві на сьогодні не визначено, хоча Закон України «Про мисливське господарство та полювання» оперує такими термінами як «егер», «громадський мисливський інспектор», які можуть на перший погляд видатися схожими. Якщо звернутися до словників, то єдиного визначення поняття «егер» вони, на жаль, не дають. Виходячи зі змісту правового положення егерської служби, можемо дійти висновку, що егер – це службовець лісового та мисливського господарства, який може працювати і в приватного користувача угідь, і в державному заповіднику (заказнику) та завідувати охороною тварин і стежити за полюванням на них, контролюючи цей процес.

Під мисливськими угіддями державного запасу Закон визначає мисливські угіддя, які не закріплено за певними користувачами або звільнилися за рахунок позбавлення права користування, охорона яких та регулювання чисельності тварин на яких здійснюються безпосередньо центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері мисливського господарства.

Згідно зі ст. 29 Закону України «Про мисливське господарство та полювання» користувачі угідь створюють егерські служби з метою охорони мисливських угідь з розрахунку не менш як один егер на 5000 га лісових або 10 000 га польових чи водно-болотних мисливських угідь. За ст. 30 Закону користувачі мисливських угідь зобов'язані дотримуватися встановлених правил, норм, лімітів і термінів добування мисливських тварин; здійснювати охорону державного мисливського фонду, створювати егерську службу; дотримуватися режиму охорони тварин, занесених до Червоної книги України і включених до переліків видів тварин, які підлягають особливій охороні та ін. (Pro myslyvske hospodarstvo ta poliuvannia, Zakon Ukrainy, 2000, p. 29-30).

Стаття 39 Закону «Про мисливське господарство та полювання» наділяє правами егерські

служби та посадових осіб – користувачів мисливських угідь, уповноважених на охорону державного мисливського фонду (в межах, закріплених за користувачами мисливських угідь). Згідно з пунктами 2-6, 8, 11 та 15 вони мають такі права:

- 1) перевіряти документи на право полювання та добування мисливських тварин, зупиняти транспортні (плавучі) засоби, проводити їхній огляд та огляд речей, знарядь полювання, добутої продукції та інших предметів;
- 2) доставляти осіб, які порушують вимоги цього Закону, до органів Національної поліції, органів місцевого самоврядування;
- 3) вилучати в осіб, які порушують правила полювання, знаряддя добування тварин, транспортні (плавучі) засоби, обладнання і предмети, що були знаряддям порушень, незаконно добутих тварин та іншу продукцію полювання, а також відповідні документи;
- 4) проводити фотографування, звукозапис, кіно- та відеозйомку як додаткові заходи для запобігання порушенням, правилам полювання та іншим вимогам, установленим цим Законом, а також розкриття їх;
- 5) складати протоколи про порушення правил полювання, інших встановлених цим Законом вимог (Pro myslyvske hospodarstvo ta poliuvannia, Zakon Ukrainy, 2000, p. 39).

Як бачимо з переліку, Закон наділяє егерські служби та посадових осіб користувачів мисливських угідь досить широкими правами, зокрема це право застосування заходів забезпечення притягнення до відповідальності – доправлення осіб до органів Національної поліції і місцевого самоврядування, вилучення в них знарядь добування тварин, транспортних (плавучих) засобів і т.д.

Повноваження егерів та посадових осіб користувачів мисливських угідь щодо складання адміністративних протоколів передбачено КУпАП (Kodeks Ukrainy pro administratyvni pravoporushennia, 1984, p. 255).

Згідно з п. 20 ст. 255 КУпАП у справах про адміністративні правопорушення протоколи мають право складати егері та посадові особи користувачів мисливських угідь, уповноважені на охорону державного мисливського фонду за ст.ст. 65, 65-1, 66, 72, 73, 77, 77-1, ч. 1 і 3 ст. 85 КУпАП у таких випадках: в разі незаконного вирубування, пошко-

дження та знищення лісових культур (ст. 65-1); знищення або пошкодження пожезахисних лісових смуг та захисних лісових насаджень (ст. 66); знищення або пошкодження підросту в лісах (ст. 72); пошкодження лісу стічними водами, хімічними речовинами, нафтою і нафтопродуктами, шкідливими викидами, відходами і сміттям (ст. 73); засмічення лісів відходами (ст. 77); порушення вимог пожежної безпеки в лісах (ст. 77-1); самовільне випалювання рослинності або її залишків (ст. 85); порушення правил користування тваринним світом і порушення правил рибальства (ч. 1 і 3 ст. 85).

Незважаючи на перелік повноважень, визначених ст. 255 КУпАП, егері не можуть складати протоколи про грубе порушення правил полювання (ч. 2 ст. 85). Натомість це повноваження органів мисливського господарства (ч. 2 і ч. 5 ст. 85, ст.ст. 85-1, 88-1, 90). Але повсякдень на практиці охорону угідь та боротьбу з браконьерством здійснює саме егерська служба підприємств / органів мисливського господарства. А отже, виявивши таке правопорушення, егер повинен задля фіксації його в протоколі оповістити посадову особу органу мисливського господарства, яка має виїхати на місце скоєння правопорушення для складання протоколу. У цьому випадку незрозумілою є позиція законодавця, який уповноважує егерів зупиняти, перевіряти, вести фотофіксацію, затримувати транспорт, доставляти правопорушників у поліцію, вилучати зброю, документи, а складати протокол про грубе порушення правил полювання він самостійно не уповноважений. Це нераціонально, оскільки вкрай ускладнює доведення до кінця провадження з розгляду адміністративних справ і ухвалення рішення щодо притягнення винних осіб до адміністративної відповідальності за цією статтею КУпАП.

Розподіл функцій господарювання та контролю

Зважаючи на викладене, констатуємо, що в українському адміністративному законодавстві існують й інші неврегульовані питання щодо правового статусу посадових осіб держлісоохорони, які діють у складі госрозрахункових під-

приємств та організацій, що належать до сфери управління Держлісагентства. А посадова особа, яка не є представником органу влади і діє від імені держави, перебуваючи а штаті господарюючих підприємств Держлісагентства, не може бути насправді незалежною від цього підприємства, виконуючи свої правоохоронні функції. Постає питання щодо можливості зарахування посадових осіб лісоохорони, які працюють у складі суб'єктів господарської діяльності, до правоохоронного органу.

Отже, лісове господарство критикують переважно за відсутність чіткого розподілу функцій та звинувачують Держлісагентство, що лісгоспи поєднують функції господарювання та контролю. Тому від галузі вже надходять пропозиції передати функції державної лісової охорони від державних лісогосподарських підприємств на рівень територіальних органів Держлісагентства. Натомість на підприємствах лісового господарства системи Держлісагентства і постійних лісокористувачів функціонуватиме лісова охорона без статусу правоохоронного органу, але з правом складати протоколи та лімітованим правом розглядати справи про адміністративні правопорушення у сфері охорони, захисту, використання та відтворення лісів. У своєму інтерв'ю «Голосу України» заступник голови Держлісагентства Володимир Бондар зауважує, що Держлісагентство не має наміру забрати функцію контролю за дотриманням вимог природоохоронного законодавства в Держекоінспекції, вона як здійснювала нагляд та контроль за всіма постійними лісокористувачами та власниками лісів, так і в подальшому буде це виконувати, мова йде про здійснення тільки відомчого контролю (Na kolehii Derzhlisahentstva, 2020).

Перебування посадових осіб лісоохорони в трудових відносинах з лісогосподарськими підприємствами галузі та отримання заробітної плати з рахунків цих підприємств (тобто з їхньої господарської діяльності) породжує ризики конфлікту інтересів, пов'язаних з незалежністю та неупередженістю працівника лісогосподарського підприємства як представника держави і правоохоронного органу. Тобто йдеться про поєднання взаємовиключних функцій, як-от: здійснення охорони лісів і державного контролю за додержанням вимог лісового й мисливського законодавства та

ведення лісгосподарської діяльності з метою отримати прибуток. Це несумісні функції.

З такими висновками управлінців погоджується Галина Левіна, виражаючи свою позицію в електронній книзі «Аналіз державного управління та фінансування у лісовій галузі України: організаційно-правові аспекти». Вона вказує на те, що Держлісагентство теж виражає розуміння, що в такій ситуації виникає конфлікт інтересів, який полягає в поєднанні господарських та контрольних функцій представниками держлісоохорони. Тому Держлісагентство пропонує: а) передати функції держлісоохорони від державних лісгосподарських підприємств на рівень територіальних органів Держлісагентства; б) на підприємствах лісового господарства системи Держлісагентства та інших постійних лісокористувачів залишити функціонування лісової охорони без статусу правоохоронного органу, але з правом складати протоколи та лімітованим правом розглядати справи про адміністративні правопорушення у сфері охорони, захисту, використання та відтворення лісів (Halyna Levina, 2020, p. 37–38).

Варто зазначити, що в цілому загальний стан галузі потребує цілісного реформування і планомірних покращень. Голова Держлісагентства, обговорюючи на колегії результати роботи лісової галузі в I-му півріччі 2020 року, зауважив, що мисливське господарство залишається збитковою галуззю з недостатньою кількістю галузевих спеціалістів, їхнім низьким фаховим рівнем і в мисливських організаціях, і в органах державного управління та контролю. Це зумовлено недостатністю підготовки дипломованих спеціалістів мисливської галузі, відсутністю системи підвищення кваліфікації мисливствознавців, егерів та інших спеціалістів цього напрямку закладами вищої освіти, а також ліквідацією державного замовлення на таку підготовку.

Задля забезпечення раціонального функціонування Держлісагентства необхідно реформувати галузь мисливського господарства та полювання за багатьма векторами: створення чіткої структури управління та контролю за мисливським господарством від місцевого, регіонального рівня до державної служби управління та контролю за охороною та використанням державного мисливського фонду в центральному органі

виконавчої влади; підготовка, внесення та ухвалення законодавчих змін, що регулюють відносини та встановлюють відповідальність у сфері охорони та використання об'єктів тваринного світу і середовища їхнього існування з метою посилити державний контроль за виконанням вимог законодавства, правил щодо збереження диких тварин та середовища їхнього існування, посилення відповідальності за порушення їх; створення служби охорони державного мисливського фонду для усунення головних негативних факторів, що перешкоджають швидкому росту чисельності мисливських тварин (надмірної чисельності хижих тварин і браконьєрства) (Lisovii haluzi nadzvychaino vazhlyvo onovyty zakonodavstvo, 2019)

Висновки

За результатами наукового дослідження можна переконливо вказати на таке: необхідність розподілу повноважень щодо контрольних функцій між представниками лісоохорони суб'єктів господарювання, які діють з метою отримати прибуток, і державою шляхом передання правоохоронної функції державної лісової охорони і егерської служби від лісгосподарських підприємств на рівень територіальних органів Держлісагентства; важливість визначення поняття «егер» на законодавчому рівні для розуміння сутності його функціонального призначення; необхідність надання егерям, які працюють у користувачів мисливських угідь, повноважень щодо складання адміністративних протоколів про грубе порушення правил полювання, з метою спрощення можливості не тільки виявляти дійсно небезпечні правопорушення, але й офіційно їх фіксувати.

Аналіз правового регулювання допоміг визначити напрями діяльності для законодавця: усунення неузгодженості у визначеннях спектрів повноважень лісомисливських органів зі створенням чіткої структури управління і контролю у цій галузі від місцевого, регіонального рівня до центральних органів управління; створення чіткої нормативної бази для підготовки відповідних кадрів у службу охорони державного мисливського фонду.

Ці питання можуть бути предметом подальших наукових досліджень з метою поліпшувати природоохоронні відносини в лісомисливській галузі України.

Література:

- Конституція України : Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 13.03.2022).
- Про запобігання корупції Закон України від 14.10.2014 р., № 1700-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#Text> (дата звернення: 13.03.2022).
- Лісовий Кодекс України : Закон України від 21 січня 1994 р. № 3852-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3852-12#Text> (дата звернення: 13.03.2022).
- Положення про Державне агентство лісових ресурсів України. Постанова Кабінету Міністрів України № 521 від 8 жовтня 2014 р. URL: <https://forest.gov.ua/agentstvo/polozhennya-pro-derzhlisagentstvo> (дата звернення: 13.03.2022).
- Волков О.Є. Адміністративно-правове забезпечення використання та охорони лісового фонду України. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/38547/1/volkov-2.pdf>
- Про затвердження Положення про державну лісову охорону. Постанова Кабінету Міністрів України № 976-2009п від 16.09.2009 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/976-2009-%D0%BF#Text> (дата звернення: 13.03.2022).
- Лісова охорона: права, обов'язки та відповідальність. Волинське обласне управління лісового та мисливського господарства. 29 травня, 2016 р. : веб-сайт. URL: <https://lisvolyn.gov.ua/?p=15739> (дата звернення: 13.03.2022).
- Кодекс України про адміністративні правопорушення : Закон України від 07 грудня 1984 р. № 80732-X. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80732-10#Text> (дата звернення: 04.03.2022).
- Про мисливське господарство та полювання : Закон України від 22 лютого 2000 року 1478-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1478-14#Text> (дата звернення: 13.03.2022).
- Лісовій галузі надзвичайно важливо оновити законодавство: новини від 13.03.2019 р. : веб-сайт. URL: https://korostenlis.com.ua/no_cache/novini/novina/article/lisovii-galuzi-nadzvichaino-vazhlivo-onoviti-zakonodavstvo.html (дата звернення: 10.03.2022)

Левіна Галина. Аналіз державного управління та фінансування у лісовій галузі України: організаційно-правові аспекти. WWF – Україна, 2020. 80 с. URL: <https://wwf.ua/stay-tuned/reports-research/?420591/forest-law-report>

На колегії Держлісагентства обговорили результати роботи лісової галузі у I півріччі 2020 року, веб-сайт : URL: <https://forest.gov.ua/news/na-kolegiyi-derzhlisagentstva-obgovorili-rezultati-roboti-lisovoyi-galuzi-u-i-pivrichchi-2020-roku> (дата звернення: 13.03.2022)

References:

- Volyn'ske oblasne upravlinnya lisovogo ta mislivskogo gospodarstva [Volyn Regional Department of Forestry and Hunting]. (maj, 2016). Lisova okhорona: prava, oboviazky ta vidpovidalnist [Forest protection: rights, duties, and responsibilities]. Retrieved from: <https://lisvolyn.gov.ua/?p=15739>.
- Volkov, O. (2020). Administratyvno-pravove zabezpechennia vykorystannia y okhорony lisovoho fondu Ukrainy, 264 p. [Volkov O. Administrative and legal support for the use and protection of the forest fund of Ukraine]. Retrieved from: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/38547/1/volkov-2.pdf>.
- Levina, H. (2020). Analiz derzhavnoho upravlinnya ta finansuvannia u lisovii haluzi Ukrainy: orhanizatsiino-pravovi aspekty. WWF – Ukraina. 80 p. [Levina G. Analysis of public administration and financing in the forest sector of Ukraine: organizational and legal aspects] WWF – Ukraina. Retrieved from: <https://wwf.ua/stay-tuned/reports-research/?420591/forest-law-report>.
- Lisoviy Kodeks Ukrainy. Zakon Ukrainy vid 21.01.1994, № 3852-XII. [Forest Code of Ukraine: Law of Ukraine of January 21, 1994]. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3852-12#Text>.
- Lisovii haluzi nadzvychaino vazhlyvo onovyty zakonodavstvo: novyny vid 13.03.2019 r. Korostenkoho lisomyslyvskoho gospodarstva [It is extremely important for the forest industry to update the legislation: news from March 13, 2019. Website of Korosten forestry and hunting]. Retrieved from: https://korostenlis.com.ua/no_cache/novini/novina/article/lisovii-galuzi-nadzvichaino-vazhlivo-onoviti-zakonodavstvo.html.
- Kodeks Ukrainy pro administratyvni pravoporushennia [Code of Ukraine on Administrative Offenses]: Zakon Ukrainy vid 07.12.1984, № 80732-X. [Law of Ukraine of December 7, 1984]. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80732-10#Text>.

Konstytutsiia Ukrainy [Constitution of Ukraine]: Zakon. 28.06.1996, № 254k/96-VR. [Law of Ukraine of June 28, 1996] Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>.

Na kolehii Derzhlisahentstva obhovoryly rezultaty roboty lisovoi haluzi u I pivrichchi 2020 [The college of the State Forestry Agency discussed the results of the forest industry in the 1 half of 2020]. Retrieved from: <https://forest.gov.ua/news/na-kolegiyi-derzhlisahentstva-obgovorili-rezultati-roboti-lisovoyi-galuzi-u-i-pivrichchi-2020-roku>.

Pro zapobihannia koruptsii [On prevention of corruption]: Zakon Ukrainy vid 14.10.2014, № 1700-VII [Law of Ukraine of October 14, 2014] Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#Text>.

Polozhennia pro Derzhavne ahentstvo lisovykh resursiv Ukrainy [Regulations on the State Agency of Forest

Resources of Ukraine]: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy, № 521 vid 8.10.2014 [Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine of October 8, 2014]. Retrieved from: <https://forest.gov.ua/agentstvo/polozhennya-pro-derzhlisahentstvo>.

Pro myslyvske hospodarstvo ta poliuvannia [About hunting farm and hunt]: Zakon Ukrainy vid 22.02.2000, 1478-III. [Law of Ukraine of February 22, 2000]. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1478-14#Text>.

Pro zatverdzhennia Polozhennia pro derzhavnu lisovu okhoronu [On approval of the Regulation on state forest protection]. Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy № 976-2009 p vid 16.09.2009 [Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine 16 September, 2009]. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/976-2009-%D0%BF#Text>.